

PRILOGA 1

Vzorčenje kmetijskih zemljišč za krovno spremljanje stanja kmetijskih tal in za spremljanje stanja kmetijskih tal

1. Oprema za vzorčenje tal

1.1. Obvezna oprema:

- ustrezno orodje za vzorčenje tal: lopata oziroma sonda;
- nož;
- vedro;
- vrečke za vzorce brez primesi, ki bi lahko vplivale na kakovost vzorca (papirna ali vinilna vrečka).

1.2. Dodatna oprema:

- Meter ali tračni meter;
- deionizirana voda in papirnate brisače za čiščenje orodja za vzorčenje;
- oprema za določitev lokacij vzorčnih mest z natančnostjo najmanj 5 m (GPS, topografska karta, DOF, kompas, višinomer) – za izvajalca javnega pooblastila za krovno spremljanje stanja kmetijskih tal;
- hladilna torba za prevoz vzorcev;
- digitalni fotografski aparat ali druga naprava za zajem kakovostnih fotografij.

2. Čas vzorčenja

Vzorec tal je treba odvzeti obdobju od spravila pridelka pa do naslednjega gnojenja oziroma setve oziroma saditve rastlin. Od zadnjega gnojenja mora preteči vsaj mesec dni.

3. Lokacije vzorčnih mest na kmetijskem zemljišču, način vzorčenja in globine vzorčenja

3.1. Lokacije vzorčnih mest:

Vzorčimo tla kmetijskega zemljišča. Namen vzorčenja je pridobiti reprezentativen vzorec kmetijskega zemljišča za analizo kemijskih in fizikalnih lastnosti tal.

Vzorce tal odvajamo na 10 do 25 odvajemnih mestih, ki so enakomerno razporejena po celotni površini vzorčnega mesta »po metodi cik - cak«.

Pri jemanju vzorcev tal se izogibamo robovom zemljišč in delov zemljišč, ki se pedološko, vizualno ali na kakršen koli drug način razlikujejo od ostalih površin. Če so tla na vzorčnem mestu izrazito heterogena, je potrebno po enakem postopku vzorčiti v okviru enot homogenih tal.

Na vsakem odvajemnem mestu vzamemo enako količino tal, približno 200 g in dodamo enoto vzorca v vedro.

3.2. Vzorčenje z lopato:

Izjemoma vzorčimo s pomočjo lopate za prekopavanje (t.i. 'štiharica')- v skladu z drugim odstavkom 3.3. točke te Priloge. Ta lopata je štirikotna (ne trikotna). Pri vzorčenju z lopato, vzamemo 2-3 cm debel in ravno toliko širok odrezek tal preko celotne globine vzorčenja.

3.3. Vzorčenje s sondo

Vzorčimo s pomočjo sonde. Na posameznem odvzemnem mestu se sondo zabodemo v tla, zavrtimo in med vrtenjem potegnemo iz tal. Nato s strgalom ali nožem postrgamo vso zemljo iz sonde v vedro.

Če gre za spremljanje stanja kmetijskih tal, se vzorec tal praviloma odvzame s sondo. Izjemoma se vzorec tal za spremljanje stanja tal lahko odvzame z lopato, v skladu s prejšnjo točko, če vzorec tal odvzame imetnik pravice uporabe kmetijskega zemljišča, na katerem se bo izvedlo vzorčenje kmetijskih tal, in so pri tem upoštevane zahteve tega pravilnika, kar mora biti zabeleženo.

3.4. Globina vzorčenja:

Vzorci se odvzamejo v globinah določenih v Prilogi 2 tega pravilnika. Glede na vrsto rastline, ki se goji na kmetijskem zemljišču v času vzorčenja kmetijskih tal (npr. globina koreninskega sistema te rastline) ali glede na potrebe kmetijske pridelave (npr. globina oranja), se vzorci tal lahko odvzamejo tudi na drugih globinah, kar je treba zabeležiti.

4. Homogenizacija – priprava reprezentativnega vzorca

Iz tal v vedru odstranimo večje in tudi manjše korenine, skelet (kamenje) in morebitne druge primesi. Grude razdrobimo, temeljito premešamo/homogeniziramo. Iz tako homogeniziranih tal vzamemo 0,5 do 1 kg tal (=reprezentativni vzorec) in ga shranimo v vrečko.

5. Označevanje in prevoz vzorcev

Vrečko z reprezentativnim vzorcem tal posameznega vzorčnega mesta opremimo najmanj z naslednjimi podatki:

- oznaka vzorca v skladu s preglednico iz Priloge 2 tega pravilnika,
- globina vzorčenja (cm),
- datum vzorčenja,
- prostorska identifikacija (primarno GERK in domače ime ali številka katastrske občine in parcelna številka ali koordinate centroida t.j. središča parcele),
- vrsta kmetijske rabe zemljišča,
- ime in priimek lastnika, naslov, KMG-MID številka oziroma ime vzorčevalca.

Podatke iz prejšnjega odstavka oddamo ob oddaji vzorcev v laboratoriju.

Eno kopijo podatkov odvzetih vzorcev hranimo za lastno evidenco.